

Vlaams
Parlement

ingediend op **1077** (2016-2017) – Nr. 2
1 maart 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Yasmine Kherbache

over het ontwerp van decreet

betreffende de maatregelen
ten gunste van de tewerkstelling
van jongeren in de socialprofitsector
die voortvloeien uit de wet
van 23 december 2005
betreffende het generatiepact

*Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid:*

Voorzitter: Jos Lantmeeters.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, Grete Remen, Axel Ronse,
Sabine Vermeulen;

Robrecht Bothuyne, An Christiaens, Sonja Claes, Peter Van Rompuy;

Emmily Talpe, Daniëlle Vanwesenbeeck;

Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen;

Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Annick De Ridder, Lieve Maes, Lorin Parys, Miranda Van Eetvelde, Peter Wouters;

Jenne De Potter, Martine Fournier, Kathleen Helsen, Koen Van den Heuvel;

Willem-Frederik Schiltz, Martine Taelman;

Rob Beenders, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

1077 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting	4
2. Algemene bespreking	6
2.1. Standpunten en vragen van de leden	6
2.2. Antwoord van de minister.....	9
2.3. Replieken	10
3. Artikelsgewijze bespreking	13
4. Eindstemming.....	13
Gebruikte afkortingen	14
Bijlage: Tewerkstellingsmaatregel jongerenbonus – een cijfermatige analyse: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid behandelde op 23 februari 2017 het ontwerp van decreet betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de socialprofitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact.

1. Toelichting

Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, geeft toelichting bij het ontwerp van decreet.

Jongerenbonus non-profit

Ten gevolge van de zesde staatshervorming werd Vlaanderen bevoegd voor de maatregel 'jongerenbonus non-profit'. De maatregel werd gelanceerd in het kader van het Generatiepact en bestaat uit het subsidiëren van de volledige loonkosten (brutoloon en werkgeversbijdragen), geplafonneerd op 35.000 euro per jaar per voltijdeequivalent. De doelgroep zijn de laag- en middengeschoolde jongeren in de socialprofitsector. De jongeren mogen maximaal houder zijn van een diploma hoger secundair onderwijs. De maatregel werd in de begroting ingeschreven voor een totaal van 10.093.000 euro.

Vier projecten die zich situeren in de socialprofitsector, meer bepaald binnen de kinderopvang en de ouderenzorg, werden overgedragen bij de zesde staatshervorming:

- buitenschoolse en voorschoolse kinderopvang: de jongeren worden ingezet in kwalificerende trajecten naar begeleider in de buitenschoolse opvang of voor ondersteunende en logistieke opdrachten;
- dagverzorgingscentra: de jongeren worden ingezet voor het begeleiden van ouderen bij het vervoer en bij de activiteiten in het centrum, helpen bij het bereiden, toebedelen en toedienen van maaltijden;
- extern vervoer bij dagverzorgingscentra: de jongeren worden voornamelijk ingezet voor chauffeurstaken van en naar dagverzorgingscentra. Daarnaast worden ze ook ingezet in logistieke, schoonmaak- en animatietaken;
- deeltijds leren/deeltijds werken: tewerkstelling van deeltijds lerenden in verschillende deelsectoren van de sociale sector (de beschutte werkplaatsen, de gezinszorg, de kinderopvang, de socioculturele sector, de sociale werkplaatsen, de Vlaamse opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en diensten en privéziekenhuizen) om op die manier bijkomende leerwerkplekken te creëren. De tewerkstelling dient aan te sluiten bij de opleiding in de school.

Het beheer van de maatregel gebeurt door VIVO en FE.BI voor wat de private werkgevers betreft en door het Fonds Sociale Maribel van de Overheidssector bij de RSZ voor de publieke werkgevers.

Sinds 1 juli 2015 staat het Departement Werk en Sociale Economie in voor de uitbetalingen.

Context

De beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 144/1*) vermeldt in het hoofdstuk 'Activeren van talenten' het volgende: "de verschillende maatregelen die focussen op gesubsidieerde tewerkstelling vormen we om naar meer eenduidige tewerkstellingsinstrumenten in de private en (semi)publieke sector".

Bij de begrotingsopmaak 2017 werd ervoor gekozen om de maatregel jongerenbonus te laten uitdoven. De Vlaamse Regering wenst met het uitdoven van de

maatregel de omslag te maken van een gesubsidieerde tewerkstelling naar een meer activerend werkgelegenheidsbeleid, waarbij de nadruk komt te liggen op meer eenduidige tewerkstellingsinstrumenten met een focus op competentieversterking en uitstroom naar het normaal economisch circuit.

De minister zegt bij de wijziging van maatregelen ook altijd te streven naar een vereenvoudiging.

Bepalingen van het ontwerp van decreet

Het ontwerp van decreet bepaalt dat de maatregel jongerenbonus wordt uitgedoofd. Dit betekent dat vanaf 15 maart 2017 (de datum van inwerking-treding) geen aanvragen voor de toekenning van een tegemoetkoming worden aanvaard. Voor de werknemers die voor 15 maart 2017 in dienst zijn getreden, behouden de werkgevers de tegemoetkoming tot en met uiterlijk 31 december 2018, zonder de mogelijkheid om die werknemers bij vertrek te vervangen. Lopende contracten worden met andere woorden nog tot en met 31 december 2018 gesubsidieerd.

Deze bepalingen gelden niet voor het deelproject deeltijdse tewerkstelling voor deeltijds lerenden. Hiervoor legt het ontwerp van decreet een maximale budgettaire enveloppe vast van 1,5 miljoen euro. Binnen dit deelproject zitten de jongeren in een stelsel van duaal leren. Zij hebben met andere woorden het statuut van leerling en de leerwerkplek maakt onderdeel uit van hun traject naar een volwaardig diploma. Het uitdoven van dit deelproject zou het aantal leerwerkplekken doen afnemen en dat wilde de Vlaamse Regering vermijden.

Flankerende maatregelen

Een eerste flankerende maatregel is de regularisatie van de plaatsen in de buitenschoolse kinderopvang: elke vrijgekomen plaats in het kader van de jongerenbonus wordt vervangen door een reguliere subsidie voor buitenschoolse kinderopvang via Kind en Gezin. Op die manier wordt de huidige capaciteit van plaatsen behouden wat de buitenschoolse kinderopvang betreft.

Een tweede flankerende maatregel is dat de minister de matching tussen vrijgekomen werkplekken in de sector en de werkzoekenden maximaal zal faciliteren. Daarvoor zullen de instrumenten van tijdelijke werkervaring worden ingezet. Die instrumenten worden op maat van de vacature en de werkzoekende ingezet in een traject. De duurtijd van het traject is maximaal 24 maanden en is afhankelijk van de competentiekloof die moet worden overbrugd om de werkzoekenden toe te leiden naar regulier werk. Meerdere instrumenten van werkplekklaren kunnen elkaar opvolgen op dezelfde werkplek, op voorwaarde dat het om een opbouwend competentieversterkend traject gaat. Mogelijke instrumenten zijn onder meer het wijkwerken, de werkervaringsstage, de opleidingsstage, individuele beroepsopleiding en tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet. De opgezette trajecten hebben als doel de instroom te faciliteren naar duurzame jobs in de sectoren van de kinderopvang en de dagverzorgingscentra of daarbuiten, of kunnen aanleiding geven tot een opleiding in een zorgberoep.

Deze flankerende maatregelen sluiten volgens de minister aan bij de versterkte samenwerking tussen de VDAB en de socialprofitsector, wat resulteerde in een recent samenwerkingsakkoord, afgesloten op 6 februari 2017.

De uitvoering en opvolging van de flankerende maatregelen gebeurt intensief in werkgroepen met de sector: de betrokken werkgeversorganisaties (VMSG en Verso), de bevoegde kabinetten, Kind en Gezin en de VDAB.

Conclusie

De minister besluit dat het ontwerp van decreet beantwoordt aan de doelstelling om gesubsidieerde tewerkstelling om te vormen tot een activerende maatregel. Dat gebeurt op een manier dat de betrokken sectoren geen of slechts een minimaal negatief effect ervan ondervinden.

2. Algemene bespreking

2.1. Standpunten en vragen van de leden

Sonja Claes stelt vast dat er in de werkgroepen hard gewerkt is om een oplossing te vinden voor de bijna reguliere tewerkstelling die in de sector werd gecreëerd door de jongerenbonusmaatregel. De voorbije periode is goed gebruikt om te zorgen voor afstemming tussen de beslissing van de regering en de noden van de sector.

De fractie van het lid is tevreden dat voor het project 'deeltijds leren/deeltijds werken' een uitzondering wordt gemaakt. Dit is een vorm van duaal leren die al bestond voor de maatregel duaal leren werd genomen. Het budget van 1,5 miljoen euro moet het mogelijk maken die projecten voort te zetten.

Sonja Claes heeft nog een aantal vragen bij de andere flankerende maatregelen. Ze heeft begrepen dat er een afspraak werd gemaakt over de financiering van de plaatsen en de overgangsmaatregelen in de buitenschoolse kinderopvang en dagverzorgingscentra. Bevat het samenwerkingsakkoord van 6 februari 2017 tussen Verso en de VDAB de afspraken die daarover werden gemaakt? Indien dat het geval is, kreeg het lid graag een toelichting van het samenwerkingsakkoord.

Wie financiert de regularisatie van de plaatsen in de buitenschoolse kinderopvang?

De dagverzorgingscentra zijn volgens het lid ideale werkplekken voor tijdelijke werkervaring. Het is daarom van het grootste belang om die werkplekken te behouden. Daarover werden volgens de informatie van het lid afspraken gemaakt. De werkgevers van de sector vragen een garantie dat werknemers een volledig traject kunnen doorlopen. Wordt ervoor gezorgd dat het traject tijdelijke werkervaring in één aaneensluitende periode kan worden doorlopen? De werkgevers moeten kunnen rekenen op hun medewerkers voor die periode.

De medewerkers moeten in de dagverzorgingscentra omgaan met kwetsbare ouderen. Worden er maatregelen genomen om voor een kwalitatieve instroom te zorgen?

De IBO-maatregel biedt volgens *Sonja Claes* binnen de tijdelijke werkervaring de beste garantie om continuïteit te verzekeren. Maar het nadeel is dat de werkgever zich moet engageren om daarna de betrokkene aan te werven. De vraag werd gesteld of het mogelijk is dat een ruimere groep van werkgevers, eventueel een koepelorganisatie, die garantie op tewerkstelling biedt en niet enkel de individuele werkgever waar de IBO plaatsvindt.

Yasmine Kherbache herinnert aan het standpunt van haar fractie bij de bekendmaking van de principiële beslissing om de jongerenbonus stop te zetten. Het schrappen van de jongerenbonus zonder in een volwaardig alternatief te voorzien, is volgens sp.a een ondoordachte maatregel.

De jongerenbonus had drie doelstellingen. Een eerste is het activeren: aan laag- en middengeschoolde jongeren wordt een volwaardige job aangeboden in de kinderopvang of de zorgsector, waarbij de werkgever de jongeren een

opleidingstraject aanbiedt. Op die manier werden ongeveer 750 jongeren tewerkgesteld die een extra kwalificatie konden verwerven op de werkvloer, in een volwaardige job.

Een tweede doelstelling kaderde in het ruimere flankerende arbeidsmarktbeleid: het ondersteunen van de actieve bevolking, meer bepaald van gezinnen en werkenden met extra zorgtaken, vergelijkbaar met de dienstenchequemaatregel.

Een derde aspect was de creatie van extra capaciteit in de zorgsector. Recent werd nogmaals duidelijk dat de werknemers in deze sector kreunen onder de werkdruk. Er is te weinig capaciteit terwijl de maatschappelijk behoeften inzake kinderopvang en ouderenzorg nog toe nemen. Zo moeten familieleden in dagverzorgingscentra bijspringen om maaltijden te bedelen. Animatie en ondersteunende taken worden geschrapt omdat het budget ontbreekt. Er zijn volgens Yasmine Kherbache niet genoeg middelen en capaciteit om aan de stijgende zorgnoden tegemoet te komen.

De tijdelijke werkervaring wordt als alternatief voorgesteld. Maar zoals de SERV in een unaniem, en volgens het lid vernietigend, advies aangeeft, is TWE geen alternatief omdat het een traject in de werkloosheid is en geen volwaardige job. Het is ook geen middel om het verlies aan capaciteit in de zorgsector op te vangen. Het gaat duidelijk om een besparingsmaatregel, die ook zo wordt gemotiveerd en die moeilijk als een alternatief kan worden voorgesteld.

Yasmine Kherbache stelt zich voorts vragen bij de motivering van het ontwerp van decreet. De minister kadert het schrappen van de jongerenbonus in het streven naar een meer activerend werkgelegenheidsbeleid, met een focus op competentieversterking en uitstroom naar het normale economisch circuit. Dat is de doelstelling. Maar wat is dan de evaluatie van de jongerenbonus in dit opzicht? De jongerenbonus zorgde voor effectieve jobs voor jongeren, met een gemiddelde startleeftijd van 20 jaar. Waar zit dan het gebrek aan activering? De minister wil de focus leggen op competentieversterking, maar de jongerenbonus was specifiek gericht op een kwalificerende tewerkstelling. Jongeren met interesse in de kinderopvang of een zorgberoep konden effectief een kwalificatie verwerven en werden daarin ondersteund door de werkgever. Voor laaggeschoolde jongeren was dat een extra motivatie om actief te worden en tegelijkertijd hun competenties te versterken. Eenzelfde opmerking geldt voor de door de minister beoogde uitstroom naar het normale economisch circuit. Het dossier bevat geen enkele evaluatie of indicatie over de uitstroom vanuit de jongerenbonus. Heeft de minister de jongerenbonus wel geëvalueerd vooraleer hij tot schrapping ervan overgaat?

De minister verwijst ook naar de jongerenbonus als zijnde gesubsidieerde tewerkstelling. Yasmine Kherbache merkt op dat de hele onderwijs- en welzijnssector grotendeels worden gedragen door gesubsidieerde jobs. Hoe wordt het schrappen van deze specifieke volwaardige jobs in de zorgsector opgevangen? Voor de buitenschoolse kinderopvang zou de capaciteit behouden blijven, maar hoe zal dit gebeuren voor de dagverzorgingscentra? Het lid herhaalt dat door de vergrijzing de zorgnoden daar toenemen. De actieve bevolking moet langer aan het werk blijven en moet daarin worden ondersteund in het flankerende arbeidsmarktbeleid, wat een extra capaciteit in de dagverzorgingscentra noodzaakt.

De SERV maakte ook een opmerking over het ontbreken van de armoedetoets. Waarom werd deze toets niet uitgevoerd?

Er wordt een uitzondering gemaakt voor deeltijds leren/deeltijds werken. Yasmine Kherbache wil weten of alle projecten die hieronder vallen worden voortgezet.

Miranda Van Eetvelde meent dat met het voorliggende ontwerp van decreet de omslag wordt gemaakt naar een actief arbeidsmarktbeleid waarin wordt gefocust op het uitbouwen van competenties. Daarvoor is de tijdelijke werkervaring een goed instrument en het lid betreurt dan ook dat de vorige spreker TWE als een traject in de werkloosheid omschrijft. Ze raadt aan het Tijdelijkewerkervarings-decreet te herlezen.

Het generatiepact, dat inmiddels dateert van 2005, focuste inderdaad ook op competentieversterking. Maar dan ging het specifiek om competenties voor de gesubsidieerde jobs, terwijl het nu de bedoeling is competenties op te bouwen voor de reguliere arbeidsmarkt. Het volledig subsidiëren van een tewerkstelling kaderde nooit in de visie van N-VA op het arbeidsmarktbeleid. Passieve maatregelen en gesubsidieerde tewerkstelling moeten worden vervangen door mogelijkheden voor jongeren om werkervaring en competenties op te doen.

In samenwerking met de VDAB zal niet uitsluitend naar tijdelijke werkervaring worden gekeken. Er zijn nog andere vormen van werkplekleren, zoals de opleidingstrajecten, IBO, stages enzovoort. Die kunnen mee zorgen voor een oplossing voor de buitenschoolse kinderopvang en de dagverzorgingscentra. Bovendien kunnen de werkgevers door de hervorming van het Vlaamse doelgroepenbeleid sinds 1 juni 2016 ook gebruikmaken van de vermindering van de werkgeversbijdragen voor de aanwerving van minder geschoolde jongeren onder de 25 jaar. Dit is een belangrijke verruiming van de maatregelen voor deze doelgroep. Het huidige beleid van de minister en de Vlaamse Regering zet meer in op de individuele begeleiding van jongeren naar de arbeidsmarkt en dat is volgens *Miranda Van Eetvelde* absoluut nodig. Daarnaast wordt door het ontwerp van decreet ook een vereenvoudiging doorgevoerd.

Het omvormen van de jongerenbonus heeft volgens het lid geen effect op de werkplekken waar de jongeren vandaag aan de slag zijn. Ook in de toekomst zullen die taken door jongeren kunnen worden uitgevoerd, onder meer in het kader van TWE, zonder dat er een effect is op de kwaliteit en de betaalbaarheid van de diensten.

Het is een goede zaak dat het project 'deeltijds leren/deeltijds werken' nu wordt ondergebracht in het nieuwe stelsel van duaal leren. De beschikbare middelen zullen worden aangewend voor de ondersteuning van duaal leren. Het zal de kwaliteit en het aanbod van de stageplaatsen in dit stelsel verhogen en dat biedt perspectieven voor de maatregel duaal leren.

Zoals al vermeld, zijn er diverse instrumenten beschikbaar om de instroom en de toeleiding naar de buitenschoolse kinderopvang en de dagverzorgingscentra te faciliteren. De beleidsdomeinen Werk en Welzijn hebben al overlegd en werkgroepen opgericht om na te gaan welke acties, binnen de perken van de beschikbare budgetten, kunnen worden ondernomen om de matching tussen de werkplekken in de sector en de werkzoekenden maximaal te ondersteunen.

De beleidsdomeinen Welzijn en Onderwijs krijgen de middelen om te voorzien in een mogelijke continuering van de projecten in de buitenschoolse en voorschoolse kinderopvang, deeltijds leren/deeltijds werken, de dagverzorgingscentra en het extern vervoer in de dagverzorgingscentra. De perceptie dat met het uitdoven van de jongerenbonus vele jobs zullen verdwijnen, klopt dus niet.

Miranda Van Eetvelde meent dat de jongerenbonus als nadeel had dat jongeren veel te lang bleven hangen in gesubsidieerde tewerkstelling. Vaak gebeurde het dat jongeren die de leeftijd van 30 jaar bereikten uit de maatregel moesten stromen zonder enig perspectief, omdat ze niet voldoende begeleiding en opleiding hadden gekregen. In hun plaats werd dan een jongere aangeworven die

wel aan de voorwaarden van de jongerenbonus voldeed. Met de hervorming zal er meer begeleiding op maat kunnen worden gegeven en dat is belangrijke stap vooruit.

Het lid verwijst tot slot naar het recente samenwerkingsakkoord van 6 februari 2017. Hoe zal de overgang in de praktijk verlopen?

Emmily Talpe stelt dat het uitdoven van de jongerenbonus kadert in het activeringsbeleid van de minister, waarin de nadruk ligt op competentieversterking. Het sluit ook aan bij het nieuwe stelsel van tijdelijke werkervaring. Open Vld staat daar positief tegenover, temeer daar ook een vereenvoudiging wordt beoogd. Het kluwen aan maatregelen was onoverzichtelijk geworden en het is nodig om hier klaarheid in te scheppen.

Zoals elke hervorming, geeft ook het uitdoven van de jongerenbonus aanleiding tot onzekerheid. Het lid stelde eind 2016 al een schriftelijke vraag aan de minister over de inkanteling van de jongerenbonus in het Vlaamse TWE- en doelgroepenbeleid (*Schriftelijke vragen* Vl.Parl. 2016-17, nr. 114 van 3 november 2016). De ongerustheid blijkt ook uit het SERV-advies van 16 januari 2017, dat aanleiding heeft gegeven tot enkele aanpassingen en maatregelen waarover de fractie van het lid zeer tevreden is. Er is bijvoorbeeld de overgangperiode tot einde 2018, maar ook de uitzondering voor deeltijds leren/deeltijds werken. Die uitzondering is gerechtvaardigd, want het project sluit aan bij de doelstelling inzake competentieversterking en het nieuwe stelsel van duaal leren, dat nog in een proeffase zit. Het meest heikele punt was de vrees voor de gevolgen voor de buitenschoolse kinderopvang.

De minister heeft samen met het beleidsdomein Welzijn werkgroepen opgericht om binnen het beschikbare budget na te gaan welke acties mogelijk zijn om de matching tussen werkplekken in de sector en werkzoekenden maximaal te faciliteren. Wanneer kan daarvan een eerste output worden verwacht?

Een andere bezorgdheid van de fractie is dat de doelgroepenkorting geldt voor jongeren tot 25 jaar terwijl de jongerenbonus tot 30 jaar mogelijk was. *Emmily Talpe* vraagt daarom bijzondere aandacht voor de groep van 25- tot 30-jarigen in het kwalitatieve luik van het banenpact.

Het lid spreekt tot slot haar tevredenheid uit over het feit dat tegemoet werd gekomen aan opmerkingen van de Raad van State en de SERV en dat alsnog een Jongeren- en kindeffectrapport werd opgesteld.

2.2. Antwoord van de minister

Minister *Philippe Muyters* stelt vast dat de basisfilosofie breed wordt ondersteund. Er is in de voorbije periode inderdaad hard gewerkt om waar nodig bij te schaven, zodat de activering wordt versterkt maar tegelijk niemand in de kou blijft staan.

Inzake de buitenschoolse kinderopvang werd een afspraak gemaakt met Welzijn. Een deel van de middelen van de jongerenbonus gaat over naar Welzijn en het resterende wordt bijgepast. Op die manier zal het om reguliere tewerkstelling gaan. De juiste verhouding zal bij de aanpassing van de begroting moeten blijken, maar er is een duidelijke afspraak om de financiering te realiseren.

Wat betreft de dagverzorgingscentra deelt de minister de mening dat het om ideale leerwerkplekken gaat. In het verleden ontbrak soms de component werkplekleren. De VDAB zal zorgen voor een goede aansluiting van het traject.

Het voorstel van Sonja Claes om de IBO ruimer te bekijken, wil de minister zeker bestuderen. In de visie van de minister moet een individuele beroepsopleiding naar een job leiden, zonder dat het daarom bij dezelfde werkgever moet zijn. Of dat in de huidige regelgeving kan, zal moeten worden nagegaan. De essentie is voor hem dat een IBO naar werkzekerheid leidt.

De visie van de minister verschilt van die van Yasmine Kherbache. Op haar vraag naar de evaluatie van de jongerenbonus antwoordt de minister dat bij de overdracht van de maatregel een analyse werd gemaakt. Die leidde tot een aantal reflecties. Wat het bereik van de maatregel betreft, worden er inderdaad jongeren bereikt met de jongerenbonus, maar het aantal is relatief beperkt. Daar waar de maatregel gericht was op laaggeschoolden, blijkt er de facto een overwicht van de middengeschoolden. Verder blijkt dat meer dan 60 percent van de jongeren voor minder dan twee jaar werd tewerkgesteld met de jongerenbonus. Inzake de effectiviteit blijkt dat vijf tot zes jongeren op tien aan het werk blijven een jaar na de uitstroom. De minister wil de omslag maken naar een meer activerend werkgelegenheidsbeleid, zoals door diverse leden aangehaald. Er wordt in het Vlaamse beleid gefocust op maatwerk en individuele toeleiding met het oog op het versterken van competenties. De jongerenbonus scoorde onvoldoende in dat opzicht.

Er werd geen armoedetoets uitgevoerd, omdat de minister ervan overtuigd is dat de hervorming geen enkel effect heeft op armoede. De Raad van State maakte daar in zijn advies geen opmerking over. Ook de minister van Armoedebestrijding, die in de Vlaamse Regering nauwlettend toeziet op het uitvoeren van de toets waar nodig, maakte geen opmerking.

De minister wil er alles aan doen om de capaciteit in de ouderenzorg te behouden, maar dan via meer activerende instrumenten.

Het project 'deeltijds leren/deeltijds werken' blijft volledig gevrijwaard.

Hoe de overgang in de praktijk zal verlopen wordt geregeld in het samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en Verso.

De minister kan zich vinden in de opmerking van Emmily Talpe dat er aandacht moet zijn voor de groep 25- tot 30-jarigen. Die behoren niet tot een doelgroep, maar worden zeker meegenomen in de maatregelen inzake tijdelijke werkervaring.

De minister erkent dat het om een besparingsmaatregel gaat, maar meent dat maximaal kan worden gegarandeerd dat wat vandaag gebeurt ook in de toekomst kan gebeuren, zij het meer activerend en met minder middelen. Er is hard gewerkt aan flankerende maatregelen. Er is veel tijd en energie gegaan naar overleg met Welzijn en Verso, maar de minister is ervan overtuigd dat de samenwerking zal lonen en dat de besparing kan worden gerealiseerd zonder aan kwaliteit in te boeten.

2.3. Replieken

Sonja Claes zegt te begrijpen dat het samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en Verso ervoor moet zorgen dat de VDAB beter kan inspelen op de noden van de sector. Maar werden de concrete afspraken tussen Werk en Welzijn in het kader van de afschaffing van de jongerenbonus op papier gezet? Kan dat document aan de commissie worden bezorgd? Het zijn immers die afspraken die geleid hebben tot het instemmen met de hervorming.

De duurtijd van een traject is maximaal 24 maanden. Bij tijdelijke werkervaring is er sprake van verschillende werkgevers. Is het mogelijk het traject bij dezelfde

werkgever te doorlopen? Wie is verantwoordelijk voor de aansluiting van de verschillende instrumenten tijdens het traject? Wordt de concrete werkgever daarin betrokken? In de welzijnssector wordt met kwetsbare mensen gewerkt en daarin verschilt het van andere werkplekken, stelt Sonja Claes.

Yasmine Kherbache vraagt de minister of hij de analyse of de evaluatie van de jongerenbonus, met onder meer de geciteerde cijfers over de instroom en uitstroom, aan de commissie kan bezorgen.

Het lid meent dat er verwarring is over het begrip 'vrijwaren van de capaciteit'. Onder de noemer tijdelijke werkervaring vallen verschillende instrumenten. Het gaat daarbij om trajecten in de werkloosheid: werkzoekenden worden op de werkvloer begeleid in een traject naar werk. Bij de jongerenbonus gaat het om effectieve jobs in de welzijnssector. Laag- en middengeschoolde jongeren worden met een normaal arbeidscontract tewerkgesteld aan baremieke lonen, met een wettelijk verankerd kwalificerend luik. De minister vindt nu dat een dergelijke hybride maatregel niet in zijn arbeidsmarktbeleid thuishoort. Maar waarom werd voor de ouderenzorg niet dezelfde logica gevolgd als voor de buitenschoolse kinderopvang? De minister had volgens Yasmine Kherbache de middelen kunnen doorschuiven naar Welzijn en daarnaast in zijn bevoegdheid onverminderd kunnen blijven inzetten op tijdelijke werkervaring. Dagelijks zijn er signalen van een grote maatschappelijke nood in de zorgsector. De zorgnoden nemen toe en de werknemers kreunen onder de werkdruk. De werkenden kunnen arbeid moeilijk combineren met zorgtaken voor ouderen. Daarom is het fout hierop te besparen en capaciteit te schrappen. De regularisatie van de plaatsen in de kinderopvang is positief, maar waarom niet dezelfde oefening voor de ouderenzorg?

Er wordt verwezen naar de doelgroepenkorting, maar die vertegenwoordigt maar een fractie van de ondersteuning die de werkgever krijgt in het kader van de jongerenbonus. Dit bevestigt volgens Yasmine Kherbache dat niet alleen jobs worden geschrapt maar dat ook de loonkost wordt verhoogd.

Minister *Philippe Muyters* zal de statistische analyse over de jongerenbonus als bijlage bij het verslag laten voegen.

Door de kwaliteitseisen inzake kinderopvang kan een activerend traject in de buitenschoolse kinderopvang niet op dezelfde manier worden uitgewerkt als in de ouderenzorg. Dat is de reden waarom de middelen voor de plaatsen in de kinderopvang worden overgedragen. Indien dit mogelijk was geweest, zou de minister dezelfde werkwijze hebben gehanteerd voor de vier projecten van de jongerenbonus. Ook voor deeltijds leren/deeltijds werken werd een andere oplossing gezocht om ongewenste gevolgen te vermijden.

De minister ziet niet waar er in de ouderenzorg capaciteit zou worden geschrapt. Door het veranderen van de aard van de maatregel – tijdelijke werkervaring in plaats van vaste contracten – kan met minder middelen dezelfde capaciteit worden gegarandeerd. De minister vraagt om daarover geen ongerustheid bij de sector te creëren.

Het traject met een maximale duurtijd van 24 maanden kan bij dezelfde werkgever worden doorlopen, op voorwaarde weliswaar dat in het traject elementen van competentieversterking zitten. Uiteraard zal de werkgever daarbij worden betrokken. De coördinatie gebeurt door de VDAB, maar in overleg met de werkgever zal competentieversterking in het traject worden ingebouwd.

De afspraak met de minister van Welzijn om de capaciteit bij de kinderopvang te behouden, is een gentlemen's agreement, die niet op papier werd gezet.

Sonja Claes verwijst naar de gesprekken die met de sector werden gevoerd en vraagt of de daar gemaakte afspraken dan niet op papier werden gezet. Dat ministers onderling in vertrouwen afspraken maken, is te begrijpen. Maar in dit geval is de sector nauw betrokken, ook bij de verdere uitwerking van de flankerende maatregelen.

Minister *Philippe Muyters* ziet daarin het vertrouwen van de sector en zijn collega dat de afspraken worden uitgevoerd zonder ze neer te schrijven.

Sonja Claes zegt vertrouwen te hebben dat de ministers hun afspraken zullen honoreren. Voor het parlement zou het comfortabeler zijn om over een document te beschikken om de naleving van de afspraken op te volgen. Het ontwerp van decreet treedt al in werking op 15 maart 2017. Hoe ziet de minister de concrete uitwerking van de flankerende maatregelen? Welke stappen worden er gezet om de uitvoering zichtbaar te maken?

Yasmine Kherbache meent dat de minister de sector niet mag voorhouden dat voor de dagverzorgingscentra en de logistieke ondersteuning daarvan de capaciteit zal worden behouden. Volwaardige jobs voor jongeren, in een sector waarin ze een toekomst kunnen uitbouwen, worden vervangen door tijdelijke werkervaringstrajecten voor werkzoekenden zonder dat uitstroom naar de sector wordt gegarandeerd. Het is volgens het lid een foute keuze te schrappen in effectieve jobs wanneer de maatschappelijke nood daaraan hoog is. Indien de nodige middelen zouden worden overgedragen aan Welzijn, verhindert niets de minister om daarnaast volop in te zetten op tijdelijke werkervaring in de sector.

Miranda Van Eetvelde ziet tijdelijke werkervaring als een positieve maatregel. TWE geeft jongeren de mogelijkheid om gedurende 24 maanden werkervaring op te doen en competenties op te bouwen en daardoor hun kans op een vaste tewerkstelling in de sector te vergroten. De sector zal daardoor geen banen verliezen. In het kader van de jongerenbonus werden jongeren soms tot hun 30 jaar tewerkgesteld en nadien zonder een kwalificatie op straat gezet.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt aan *Sonja Claes* dat de uitwerking en invoering geleidelijk zullen gebeuren. Er is een overgangsperiode van bijna twee jaar. In samenwerking met een coördinator bij de VDAB zal de sector geleidelijk de overgang kunnen realiseren. De minister is bereid deze overgang van nabij op te volgen. Hij gelooft in de mogelijkheid om een werkzoekende via tijdelijke werkervaring te begeleiden naar een job in het normale economisch circuit of in de socialprofitsector. De hervormde maatregel zal voor een meer intensieve begeleiding zorgen dan bij de jongerenbonus het geval was. De oorspronkelijke bedoeling van de jongerenbonus was ook werkzoekenden aan de slag te krijgen. Er zal nu aan competentieversterking worden gewerkt om de kansen op een job te vergroten.

Sonja Claes meent dat de trajecten van 24 maanden zo goed mogelijk moeten worden benut. In de welzijnssector wordt veel gewerkt op basis van diploma's en met welomlijnde taakomschrijvingen. Er zou moeten worden gestreefd naar het verkrijgen van een kwalificatie na 24 maanden werkervaring.

Yasmine Kherbache benadrukt dat ze zich voor haar standpunt baseert op de argumenten die de minister aanhaalt om de hervorming door te voeren. Ze heeft geen bezwaar tegen inzetten op tijdelijke werkervaring en werkplekleren. Haar vraag is dat de 10 miljoen euro die nu in tewerkstelling in de zorgsector wordt geïnvesteerd, niet wordt geschrapt en dat deze middelen aan de sector worden overgedragen. De maatschappelijke nood is groot en de middelen zijn nodig om de capaciteit te behouden, zodat jongeren na tijdelijke werkervaring kunnen

instromen. Activering is een drogreden om op deze middelen te besparen. De fractie van het lid zal het ontwerp van decreet dan ook niet goedkeuren.

3. Artikelsgewijze bespreking

De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 11 stemmen tegen 1.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de socialprofitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1.

Jos LANTMEETERS,
voorzitter

Yasmine KHERBACHE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

FE.BI	Vereniging van de Federale en Bicommunautaire Sociale Fondsen van de Non-Profit Sector
IBO	individuele beroepsopleiding
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
TWE	tijdelijke werkervaring
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
Verso	Vereniging voor socialprofitondernemingen
VIVO	Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten